

VOORSTEL AAN DE RAAD

Voorstel van: College van burgemeester en wethouders
Portefeuillehouder: Ben Brands
Commissie: Wonen & Werken

Documentnummer
651441

Datum voorstel: 5 november 2024

Onderwerp: Beleidskader Huisvesting tijdelijke arbeidsmigranten 2024

Zaaknummer
648585

Inleiding:

De gemeente Boekel staat voor de uitdaging haar beleid voor tijdelijke huisvesting van buitenlandse werknemers te herzien. Regelmatig vragen agrarische bedrijven in het buitengebied om huisvesting voor arbeidsmigranten uit Midden- en Oost-Europa, die essentieel zijn voor sectoren zoals landbouw, tuinbouw en voedselverwerking. De huisvesting van arbeidsmigranten heeft geleid tot uitdagingen die een herziening van het beleid noodzakelijk maken. Bedrijven willen vaak meer arbeidsmigranten huisvesten dan volgens de huidige regelgeving is toegestaan of willen hen voor langere periodes onderbrengen dan wettelijk is toegestaan. Deze praktijk heeft blootgelegd dat het bestaande beleid uit 2016 niet meer voldoet aan de huidige vraag en situatie.

Geadviseerd besluit

1. Het 'Beleidskader Huisvesting tijdelijke arbeidsmigranten' (2024) vast te stellen;
2. De huidige beleidsnotitie 'Huisvesting tijdelijke arbeidsmigranten' (2016) in te trekken;
3. De 'Beleidsnotitie Huisvesting tijdelijke arbeidsmigranten' (2016) te vervangen door het 'Beleidskader Huisvesting tijdelijke arbeidsmigranten' (2024) bij de eerstvolgende wijziging van het omgevingsplan.

Toelichting

Sinds 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Onder de Omgevingswet is een scherper onderscheid gemaakt tussen hetgeen de gemeenteraad (hoofdkaders controleren) en hetgeen het college (uitvoering geven aan de hoofdkaders) doet. Het werken onder de Omgevingswet aan de herziening van het beleid omtrent de tijdelijke huisvesting resulteert dan ook in de volgende documenten:

- Beleidskader (hoofdkaders, raadsbevoegdheid)
- Programma (uitvoering van de hoofdkaders, collegebevoegdheid)

1.1 Beleidskader Huisvesting tijdelijke arbeidsmigranten

Het Beleidskader Huisvesting tijdelijke arbeidsmigranten is het hoofddocument van het beleid. Hierin worden randvoorwaarden gesteld aan ontwikkelingen die niet passen binnen het omgevingsplan. Het vaststellen van het beleidskader valt onder de bevoegdheid van de gemeenteraad. Dit betekent dat zowel de vaststelling als eventuele toekomstige wijzigingen door de raad dienen te worden goedgekeurd.

1.2 Programma Huisvesting tijdelijke arbeidsmigranten

Het Programma Huisvesting tijdelijke arbeidsmigranten vormt het uitvoeringsdocument van het beleidskader en omgevingsplan. Binnen dit programma wordt beschreven hoe het college uitvoering

geeft aan de thema's 'Maatschappelijke aspecten', 'Kwaliteit van huisvesting voor arbeidsmigranten', 'Fysieke leefomgeving' en 'Niet-forfaitaire bijdragen'.

1.3 Belangrijkste wijzigingen Beleidskader

- *Het Beleidskader Huisvesting tijdelijke arbeidsmigranten gaat gelden voor de gehele gemeente.* Het huidige beleid uit 2016 ziet enkel toe op het buitengebied, terwijl zowel ondernemer, burger als gemeente een sterke behoefte heeft aan beleid in de kommen van gemeente Boekel, zodat ook gestuurd kan worden op huisvesting van tijdelijke arbeidsmigranten in de kommen.
- *Toestaan woonunits onder voorwaarden.* Woonunits worden toegestaan om een eventuele seizoenspiek op te kunnen vangen (maximaal 3 maanden). Hierbij dient de huisvester medewerking aan het college te vragen middels een principeverzoek.
- *Huisvesting op een andere locatie dan de woonplaats van de ondernemer.* Sommige ondernemers bezitten meerdere bedrijfslocaties waardoor zij niet overal huisvestingsmogelijkheden aan kunnen bieden. In principe blijft deze regel ongewijzigd, maar het beleidskader biedt de mogelijkheid om hier van af te wijken onder voorwaarden.
- *Adviesrecht op BOPA-aanvragen met betrekking tot het huisvesten van 10 tijdelijke arbeidsmigranten of meer.* Adviesrecht, de uitgebreide procedure en een participatieplicht wordt van toepassing verklaard bij het vaststellen van het beleidskader.
- *Bedrijfs-, toezicht- en beheerplan benodigd bij de aanvraag.* Een bedrijfsplan, en een toezicht- en beheerplan wordt geëist bij de aanvraag van een logiesgebouw. Hierbij moet aangetoond worden dat de tijdelijke arbeidsmigranten daadwerkelijk nodig zijn voor de bedrijfsvoering en wordt aangetoond dat er voldoende toezicht is op het betreffende logiesgebouw.
- *Vast aanspreekpunt voor omwonende (24/7 bereikbaar).* In het kader van beheer en toezicht is het verplicht een vast aanspreekpunt te hebben die 24 uur per dag en 7 dagen per week bereikbaar is voor omwonende en bij calamiteiten.
- *Verandering 'goede ruimtelijke ordening' naar 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties'.* Met de komst van de Omgevingswet moet er bij nieuwe ontwikkeling sprake zijn van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving;
- *Actualisatie SNF normen.* De normen voor huisvesting in het beleid in overeenstemming gebracht met de landelijke SFN-normen om onduidelijkheid weg te nemen bij ondernemers/werkgevers;
- *Enkel niet-forfaitaire heffing toeristenbelasting.* De mogelijkheid van forfaitaire bijdrage is geschrapt. De verwachting is dat de inkomsten (toeristenbelasting of algemene uitkering) hierdoor zal toenemen.

1.4 Wijzigingen Omgevingsplan in een volgend TAM-omgevingsplan wijziging

Het omgevingsplan biedt mogelijkheden om binnenplannen een groot logiesgebouw te plaatsen, of het huisvesten van arbeidsmigranten in een burgerwoning zonder omgevingsvergunning. Dit wordt in een volgende omgevingsplanwijzigingen gewijzigd:

1. Het aanvragen van een logiesgebouw op een **agrarisch bouwvlak** betreft een omgevingsplanactiviteit (OPA). Met een volgende wijziging wordt dit gewijzigd naar een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) en is adviesrecht van toepassing bij aanvragen met betrekking tot middelgrote huisvesting (10 bedden of meer).
2. Meldingsplicht voor het huisvesten van tijdelijke arbeidsmigranten wordt vergunningplichtig;
3. Bijlage Huisvesting tijdelijke arbeidsmigranten (zijnde de beleidsregel uit 2016) behorende bij de regels van het Omgevingsplan Buitengebied 2016 te vervangen door het Programma en Beleidskader Huisvesting tijdelijke arbeidsmigranten. Het toetsingskader waarnaar verwezen wordt in de regels van het Omgevingsplan Buitengebied 2016 is daarmee gelijk geactualiseerd.

Hierdoor ontstaat geen verwarring over het toetsingskader dat toegepast moet worden voor de huisvesting van tijdelijke arbeidsmigranten.

Tijdens de overbruggingsperiode tot het aanpassen van deze beleidsregels is het dus nog altijd mogelijk om een logiesgebouw te realiseren zolang dit past binnen de regels uit het omgevingsplan: het betreft namelijk een **binnenplanse omgevingsplanactiviteit**.

Kanttekeningen

Tegen dit vastgestelde beleidskader staat geen mogelijkheid tot het indienen van bezwaar open. Bij de, op basis van dit beleidskader, te verlenen vergunningen voor huisvesting van tijdelijke arbeidsmigranten bestaat wel de mogelijkheid om bezwaar in te dienen.

Financiën

Dit beleidskader heeft geen directe financiële gevolgen. Op langere termijn zijn de financiële gevolgen afhankelijk van de daadwerkelijke uitvoering van het beleid.

Sinds 2020 wordt per bed een bestemmingswinst € 3.200 – 4.000 toegerekend (zie bijlage programma). Dit betekent dat er conform Vitaal Buitengebied Boekel 20% daarvan geïnvesteerd moet worden aan de ruimtelijke kwaliteit van het buitengebied.

Participatie

Er is op verschillende fronten afstemming gezocht over de inkleding van het beleidskader. Provincie Noord-Brabant heeft een 'Handreiking huisvesting arbeidsmigratie' gepubliceerd, die meegenomen is bij het schrijven van het beleid. Daarnaast heeft intern overleg plaatsgevonden met alle afdelingen van de gemeente Boekel.

Communicatie/publicatie

Het besluit wordt gepubliceerd in het Weekblad Boekel/Venhorst en op de gemeentelijke website.

Uitvoering/Vervolg

Bij een aanvraag om omgevingsvergunning (OPA of BOPA), handhavingszaak of verzoek tot wijzigen van het omgevingsplan, dan zal worden getoetst of het initiatief past binnen het voorliggende beleid.

In de eerstvolgende wijziging van het omgevingsplan vervalt de meldingsplicht voor het huisvesten van tijdelijke arbeidsmigranten. In plaats daarvan wordt een vergunningsplicht ingevoerd.

Daarnaast zal met de komende wijziging een aanvraag voor een logiesgebouw voor de huisvesting van 10 of meer tijdelijke arbeidsmigranten op agrarische bouwvlakken worden aangemerkt als een buitenplanse omgevingsplanactiviteit, waarbij een adviesrecht van toepassing zal zijn.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Boekel

De secretaris

De burgemeester

J.G. Marcic

C.J.M. van den Elsen

Bijlage(n)

1. Concept Raadsbesluit
2. Beleidskader Huisvesting tijdelijke arbeidsmigranten (2024)
3. Programma Huisvesting tijdelijke arbeidsmigranten (2024)
4. Beleidsregels Huisvesting tijdelijke arbeidsmigranten (2016)